

tankegang om forældres samarbejdsforudsætninger og er tillige i modstrid med den bestående viden og erfaring om, hvad der er det bedste for et barn. Når forældre strides om forældremyndighedsspørgsmål, er dette netop udtryk for, at de har mistet evnen til at samarbejde.

Efter mindretallets opfattelse opstår tvister om forældremyndighedsspørgsmål sjældent på grund af småting. Inden en sag anlægges, har der ofte været tale om uenigheder gennem længere tid. Erfaringsmæssigt venter bopælsforældre endog meget længe med at indlede en forældremyndighedssag, fordi det er belastende, omkostningsfyldt og forbundet med en risiko for at tabe sagen. I familier, hvor der har været eller er tale om vold mellem forældrene, ses der også ofte tendens til, at bopælsforælderen så vidt muligt (og dermed til skade for barnet) udskyder en forældremyndighedssag længst muligt af angst for sanktioner.

Mindretallets generelle opfattelse er, at fælles forældremyndighed ikke ud fra et børneperspektiv er en velegnet måde at løse forældremyndighedsspørgsmål på, når der er konflikt mellem forældrene. Den forskningsmæssige litteratur omkring børn i skilsmisssituationer siger samstemmende, at det er forældrenes konfliktniveau og deres måde at samarbejde på, der er altafgørende for barnets trivsel. Selve den juridiske konstruktion omkring forældremyndighed er i realiteten uinteressant for barnet.

Der henvises til betænkningens afsnit 5.4.2.3.3.

3.2.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har i sine overvejelser om fælles forældremyndighed ved dom taget udgangspunkt i, at et barn har ret til to forældre, hvilket indebærer, at barnet har krav på, at begge forældre påtager sig ansvaret og omsorgen for barnet.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender kan tilslutte sig udvalgets forslag om, at den gældende lovs § 8 videreføres, sådan at den fælles forældremyndighed fortsætter efter samlivsophævelse. Bestemmelsen omformuleres dog sådan, at adgangen til ensidigt at kræve fællesskabet mellem forældrene ophævet udgår til fordel for en ordlyd, hvor det som udgangspunkt slås fast, at det fælles ansvar over for børnene fortsætter, selv om forældrene ikke længere lever sammen.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er endvidere enig med udvalget i, at der skal indføres adgang til at dømme til fælles forældremyndighed, selv

om den ene af forældrene ikke ønsker dette, og at dette skal kunne ske både, hvor der i forvejen er fælles forældremyndighed, som den ene ønsker ophævet, og hvor der bliver tale om at etablere fælles forældremyndighed. Det er imidlertid ministeriets opfattelse, at udgangspunktet skal være, at den fælles forældremyndighed fortsætter, medmindre der er tungtvejende grunde til at ophæve den. Ministeriet er derfor ikke enig med udvalget i, at adgangen til at dømme til fælles forældremyndighed alene skal kunne anvendes i undtagelsestilfælde. Ministeriets opfattelse er begrundet i, at barnet som udgangspunkt har brug for nær kontakt til og omsorg fra begge forældre. Det er i barnets interesse, at begge forældre deltager ligeværdigt i de væsentligste beslutninger vedrørende barnets liv og tager ansvar for dette. Der henvises til pkt. 2.1.4.

Ministeriet deler flertallet i udvalgets opfattelse af, at fælles forældremyndighed ikke kræver enighed om samtlige spørgsmål vedrørende barnet. Selv om forældrene er uenige om enkeltstående spørgsmål, kan det alligevel lægges til grund, at forældrene kan samarbejde omkring barnet, idet uenigheden vil kunne være forbigående. Det centrale er, om forældre kan håndtere deres eventuelle meningsforskelle i forhold til barnet og samarbejde på trods af disse. Der vil imidlertid være tilfælde, hvor der er så svære og uovervindelige samarbejdsproblemer af varig karakter mellem forældrene, at det positive for barnet i, at der dømmes til fælles forældremyndighed, overskygges af forældrenes alvorlige konflikter. Det gælder også, hvor den ene forælder har udøvet vold eller lignende mod den anden forælder, barnet eller andre i familien. Voldsudøvelsen kan påvirke familien som helhed i en sådan grad, at det ikke kan antages at være i barnets interesse, at der i disse situationer skal dømmes til fælles forældremyndighed. Det samme vil være tilfældet, hvis der er sket seksuelle krænkelser af barnet, den anden forælder eller andre familiemedlemmer.

Skyldes konflikterne omkring samarbejdet om barnet, at den ene forælder uden påviselig grund har søgt at hindre den anden forælders kontakt til barnet, må retten anlægge et fremtidsorienteret perspektiv ved vurderingen af, hvad der er bedst for barnet. Der skal ved afgørelsen lægges betydelig vægt på, hvem af forældrene, der bedst evner at samarbejde og dermed på længere sigt kan sikre barnets samvær med den anden forælder. Der henvises til pkt. 4.10.3. om samværsschikane.

Inddragelse af børnesagkyndige, f.eks. ved en børnesagkyndig undersøgelse, kan medvirke til en afklaring af, om konfliktniveauet mellem forældrene